

PATVIRTINTA
Prienu „Žiburio“ gimnazijos
direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. (1.5) V – 117

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKA PRIENU „ŽIBURIO“ GIMNAZIJOJE

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį sąlygoja Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

3. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

- 3.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
- 3.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;
- 3.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

4. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

4.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokyti iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinę organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

4.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

4.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

4.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

5. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas per mokslo metus. I-II klasių mokiniai turi atlikti po 40 valandų per dvejus mokslo metus (iš jų 20 val. – per metus, pagal galimybes socialinę – pilietinę veiklą atlikti rekomenduojama 4 val. gimnazijoje), III-IV klasių mokiniai - 70 valandų trukmės socialinę - pilietinę veiklą per 2 mokslo metus (rekomenduojama III klasėje atlikti ne mažiau nei 35 val. socialinės-pilietinės veiklos). Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas.

6. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška, laisvu laiku po pamokų, mokinys apmąsto savo patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys, mokslo metų pradžioje, kartu su klasės vadovu parengia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus socialinės-pilietinės veiklos apskaitos ir refleksijų lape. Priedas Nr. 1

7. Mokslo metų pradžioje mokiniai supažindinami su socialinės – pilietinės veiklos organizavimo tvarka pasirašytinai, reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, gimnazijos organizuojamų konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams grafiku ir atsiskaitymo tvarka.

8. Klasės vadovas individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Klasės vadovas su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuoja individualius ugdomojus pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas.

9. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

9.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

9.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės vadovu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

9.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis (I - II kl ne mažiau kaip 40 val, o III -IV kl. ne mažiau kaip 70 val.);

9.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

9.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus (pvz. veiklą patvirtinančius dokumentus, nuotraukas ir kt.) socialinės-pilietinės veiklos apskaitos ir refleksijų lape. Priedas Nr. 1

9.6. dalyvauti ugdomojuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas;

9.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

10. Mokyklos vadovas:

10.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą asmenį - klasės vadovą.

10.2. sudaro sąlygas gimnazijoje klasės vadovui organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomojus pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis gimnazijos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

11. Gimnazijoje paskirto asmens – klasės vadovo, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą pareigos:

11.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, gimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

11.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių – pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

11.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už gimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

11.4. klasės vadovas vieną kartą per savaitę fiksuoja dienyne atliktas socialines - pilietines veiklas, bei pusmečio pabaigoje, su mokiniams aptaria jų vykdomą socialinę-pilietinę veiklą. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk“) arba „neįskaityta“ („nšk“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių pusmečio pabaigoje. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko atlikti išsikeltus tikslus;

11.5. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus.

12. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo socialinis pedagogas.

13. Siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys:

Veiklos kryptys	Galimos veiklos
Pilietinė veikla	Pilietinių iniciatyvų organizavimas. Dalyvavimas pilietinėse akcijose. Veikla gimnazijos mokinių savivaldoje (gimnazijos mokinių seimas, klasės seniūno, klasės seniūno pavaduotojo pareigos). Veikla miesto jaunimo organizacijose. Gimnazijos atstovavimas visuomeninėje veikloje – konkursai, viktorinos, koncertai, sporto renginiai, pristatymai.
Socialinė veikla	Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose.

	Savanoriška veikla įvairiose rajono ir respublikos pagalbos programose - Carito, Skautų, Šaulių, Maltos ordino organizacijų, Maisto banko, Socialinių paslaugų centro, Globos namų, Gyvūnų prieglaudų ir kt.
Kultūrinė veikla	Kūrybinė veikla spaudoje, elektroninėje erdvėje ir pan. Gimnazijos, miesto, šalies ar tarptautinių kultūrinių renginių organizavimas ir (ar) savanoriavimas juose. Parodų rengimas. Dalyvavimas Prienų miesto renginiuose.
Sportinė veikla	Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas juose. Kita savanoriška veikla sportinių renginių metu.
Ekologinė veikla	Gėlių ir želdinių priežiūra. Savivaldybės paskirtų miesto teritorijų tvarkymas. Organizavimas ir/arba dalyvavimas ekologiniuose projektuose bei akcijose.
Kita veikla	Kabinetų ir kitų patalpų gimnazijoje tvarkymas. Gimnazijos inventoriaus smulkus remontas. Dekoracijų ruošimas, salės apipavidalinimas gimnazijoje. Gimnazijos teritorijos priežiūra. Budėjimas gimnazijos renginių metu. Pagalba mokytojams, klasės vadovui, administracijai, mokinys-mokiniui. Darbas gimnazijos bibliotekoje, skaitykloje. Įvairūs maketavimo darbai.

Socialinės-pilietinės veiklos refleksija*:

Refleksijos klausimai*

Ką dariau?

Ko išmokau?

Kokius įgūdžius patobulinau?

Kaip man pasisekė?

Ką man tai reiškia?

Ką ketinu daryti toliau (ar kitaip)?